

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

KATEDRA ANGLICKÉHO JAZYKA A LITERATURY PedF UK

Autor práce:	Bc. Jan Dlask
Název práce:	Promoting Differentiation in the English Classroom with the Help of Generative AI
Vedoucí práce:	Mgr. Kristýna Červinková Poesová, Ph.D.
Rok odevzdání:	2023
Rozsah práce:	98 stran včetně příloh
Posudek:	☐ vedoucího práce ☒ oponenta
Autor posudku:	Mgr. Kristýna Červinková Poesová, Ph.D.

	Posuzovaná oblast	Zvažovaná kritéria	Body (0-5) ¹
1.	Odborný kontext	Orientace v pojednávané problematice, odborné zázemí a širší přehled o disciplíně, znalost a uplatnění odborné terminologie, reprezentativnost a aktuálnost použité odborné literatury, variabilita odborných zdrojů a schopnost jejich syntézy	3
2.	Výzkum	Stanovení a splnění cílů, formulace hypotéz, vhodnost a relevance metod a zvolených postupů, jasnost formulace a interpretace závěrů práce	3
3.	Struktura a forma	Přehlednost struktury, členění, řazení a proporčnost kapitol a oddílů, návaznost a provázanost textu, konzistentnost úpravy práce, odpovídající rozsah práce, poznámkový aparát, adekvátnost a provedení příloh, odpovídající úroveň citační	3
4.	Jazyková úroveň	Celková úroveň jazykového projevu, přesnost, rozmanitost a čtivost formulací, absence gramatických, lexikálních a pravopisných nedostatků, úroveň odborného stylu	5
5.	Věcná správnost a přesvědčivost	Hloubka a kvalita provedených analýz, faktická, věcná a obsahová správnost, podloženost, aktuálnost přístupů, schopnost argumentace a kritického myšlení, schopnost náležitě formulovat a interpretovat zjištění	3
6.	Originalita	Přínos práce, samostatnost zpracování, původnost myšlenek, kreativita a zaujetí danou problematikou, možnosti dalšího rozvíjení, celková náročnost a pracnost, potenciál práce (navázání na výzkum či aplikace jeho výstupů v praxi)	4

Celkové zhodnocení práce (včetně kritických výhrad):

Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.

Předkládaná diplomová práce je velmi aktuální, jak umělá inteligence (AI), tak diferenciaci jsou témata současná a široce diskutovaná, a jejich propojení zvyšuje jejich relevanci. V logicky a přehledně zpracované teoretické části autor představuje komplexní jev diferenciaci a využívání digitálních technologií včetně AI a ChatGPT. Hlavní výhrada v této části směřuje k příliš obecnému zaměření použité literatury; chybí zde výzkum propojující hlavní témata s výukou cizích jazyků, především angličtiny. Postrádám zde více podkapitol zaměřených na EFL kontext, jako například vydařená sekce 2.2.3.

K výzkumné části mám několik výhrad, které se pokusím popsat a ilustrovat v následujících odstavcích. Souhrnně lze konstatovat, že oproti teoretické části se v druhé části hůře orientuje, pravděpodobně je to způsobeno chaotickým řazením jednotlivých částí; práce rovněž někdy vyvolává dojem, že autor výzkum vytvářel ad hoc. Textu by celkově prospělo krácení, hypotézy by měly být formulovány na začátku výzkumu a metodologie by měla být promyšlenější ve vazbě na zvolený cíl/e. Možná v tomto případě platí pravidlo „méně je více“. Výzkum je příliš široce rozkročený a postrádá jasné zaměření.

¹ Bodové hodnocení na škále 1-5 (5 bodů maximum), 0 bodů z jedné či více posuzovaných oblastí automaticky znamená, že práce není doporučena k obhajobě.

První hypotézu považuji za poněkud triviální a celá sekce 3.1 je spíše popisem přípravy výzkumného materiálu, takže není jasné, o co autor opírá potvrzení hypotézy (str. 42). Zdlouhavý popis zadávání a zpřesňování instrukcí tzv. *prompts* AI (7 stran textu) není pro ověření hypotézy relevantní jakkoliv schopnost tvoření *prompts* je pro vyučující a uživatele AI velmi důležitá.

V kapitole 3.2 *The Research* je uveden další krok výzkumu (str. 44), a to srovnat diferenciací úkoly vytvořené pomocí AI s obvyklými účinky diferenciací výuky. Zároveň je však uvedeno, že práce nemá ambici zkoumat účinky použití principu diferenciací na výkon žáků. Ze stran 35-36 víme, že výzkumným cílem je prokázat, že... *AI can be used to create appropriate and engaging differentiated tasks and that such tasks can result in a positive effect on the learning process*, což je v lehkém rozporu. Jestliže je toto hlavní cíl výzkumu, tak bylo potřeba vybrat takové vyučující, kteří mají s diferenciací zkušenost a dokáží srovnat existující „tradiční“ diferenciací úkoly a ty generované s pomocí AI – hodnocení úkolů v této diplomové práci je však na žácích, a to ještě v hypotetické rovině.

Na stejné straně jsou další dva cíle: *Second, the study aimed to uncover the potential of the AI-generated differentiated tasks first before any field-testing in the classroom could be done. Third, the researcher wanted to test the tasks in various classes to see whether they can be used universally or only in specific contexts.* (není jasné, jak jich bude dosaženo). Následně autor odkryje, že bude hodnotit účinnost diferenciací úkolů ve vztahu k jejich schopnosti motivovat. Strana 44 končí konstatováním, že *the research will try to confirm the second hypothesis*. V této formulaci je očividná snaha o potvrzení hypotézy namísto objektivního vyhodnocení dat a následného zamítnutí nebo potvrzení hypotézy.

V části 3.2.1.1 *Research Design – Part 1 – Survey* se ztrácím, což je pravděpodobně způsobeno nedostatečným popisem výzkumného designu; o hodnoceném materiálu se dozvídáme: *Every student included in the study was supposed to receive five tasks, three of which were tailored to the learner's primary intelligence, based on Gardner's theory, and two standard tasks which were adopted from an English student's book. The students were then asked to assess them with regard to their motivation value.* Jak mohly být 3 úkoly vytvořeny podle převažující inteligence studentů? Byli studenti nejprve otestováni testem inteligence a pak byly vytvořeny úkoly pomocí AI a učebnic? Online testování přitom proběhlo najednou. Nenastal případ, že by žádná inteligence nebyla dominantní? Co je míněno standardními úkoly a z jakých učebnic byly použity?

Výše zmíněné úkoly (*tasks*) nejsou součástí práce. V příloze jsou pouze 2 příklady (chápu, že je autor nedal do práce samotné, ale právě v přílohách mohlo být mnohem více příkladů). Studenti škálově hodnotili, zda by je aktivita zaujala, zda jim jsou jasné instrukce, a jak náročná se jim úloha zdá. Opominu-li skutečnost, že mi tento úkol přijde dost kognitivně náročný, není mi jasné, který výrok má v sobě vazbu na diferenciací, jinými slovy jak se z těchto výroků zjistí, zda úkol lépe či hůře diferenciuje? Výzkumný design je poměrně komplikovaný, určitě by pomohl graf nebo vizuální zpracování jednotlivých kroků a jejich souvislost se stanovenými cíli.

Na závěr bych ráda vyzdvihla autorovo zaujetí pro téma, které je z práce patrné. Premisa výzkumu je funkční – využít AI k tomu, aby učitelům angličtiny pomohla lépe diferencovat výuku AJ a dílčí oblasti dobře zpracované. Práce by měla být podle mého názoru více orientovaná na vyučující anglického jazyka a implementaci diferenciací technik do výuky. Autorova schopnost statistického ověření získaných dat je suverénní, výsledky analýz jsou přehledně zpracovány a okomentovány.

Diplomovou práci Jana Dlaska doporučuji k obhajobě.

Témata a náměty k diskusi při obhajobě

Proběhla pilotáž *online survey* u žáků 2. stupně ZŠ?

Na str. 35 uvádíte, že se snažíte princip diferenciaci aplikovat ve vlastní výuce, můžete na základě vlastní zkušenosti popsat aktivitu, pomocí níž se vám daří efektivně diferenciovat?

Práci tímto doporučuji nedoporučuji k obhajobě.²

Datum: 11. září 2024

Podpis:

² Výsledná známka zahrnuje hodnocení posudku vedoucího práce, hodnocení posudku oponenta a hodnocení výkonu studenta v průběhu obhajoby.